

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2020-055	Zaaknummer:	192169
Onderwerp:	Uitgangspuntennotitie governance Regio Foodvalley		
Korte inhoud:	Om de slagkracht in de Regio Foodvalley te vergroten wordt de samenwerking opnieuw vormgegeven. Dit resulteert in een nieuwe governance voor de Regio Foodvalley. De uitgangspuntennotitie beschrijft kort de geschiedenis van de regio, een aantal uitgangspunten bij de actualisering van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley en de verhouding tussen de gemeenteraden en Economic Board Regio Foodvalley.		

Datum B&W:	1 september 2020	Portefeuillehouder:	Burgemeester Renkema
-----------------------	-------------------------	----------------------------	-----------------------------

Voorstel

1. Geen wensen en bedenkingen naar voren te brengen met betrekking tot de Uitgangspuntennotitie "De rol van gemeenteraden in governance Regio Foodvalley".

Inleiding

Om de slagkracht in de Regio Foodvalley te vergroten wordt de samenwerking opnieuw vormgegeven. Dit resulteert in een nieuwe governance voor Regio Foodvalley die antwoord moet geven op vragen als: Hoe werken we samen in de regio? Hoe kan ik als raadslid mijn controlerende taak goed invullen? Hoe verhoudt de gemeenteraad zich tot de nieuw te vormen Economic Board?

Deze en andere vragen moeten helder beantwoord worden en daarom is de uitgangspuntennotitie "De rol van gemeenteraden in governance Regio Foodvalley" opgesteld. De uitgangspuntennotitie beschrijft kort de geschiedenis van de regio, een aantal uitgangspunten bij de actualisering van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley en de verhouding tussen de gemeenteraden en Economic Board Regio Foodvalley.

Het college legt de door het regiobestuur voorgestelde stukken aan de raad voor en biedt haar de mogelijkheid om wensen en bedenkingen kenbaar te maken op deze uitgangspunten. Daarna zal het regiobestuur een vernieuwde tekst voor de GR uitwerken. Het college zal deze ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorleggen.

Beoogd effect

De slagkracht van de Regio Foodvalley vergroten door het behalen van gezamenlijke doelen en ambities.

Argumenten

De uitgangspuntennotitie is een gezamenlijk product van de Regio en kan rekenen op draagvlak.

De Triple Helix heeft de opdracht gegeven aan de gemeentesecretarissen om voorstellen te doen voor een toekomstbestendige governance van de Regio Foodvalley. Op basis van de consultatieronde en nadere gesprekken van de penvoerders met de Regiocommissie is de uitgangspuntennotitie "De rol van de gemeenteraden in governance Regio Foodvalley" opgesteld. De uitgangspuntennotitie bevat vijf uitgangspunten ten aanzien van de actualisering van de GR en schetst daarnaast de rol van de gemeenteraden bij de Economic Board Regio Foodvalley. Deze Economic Board is uitgewerkt in een concept SOK, die op 17 juli jl. is behandeld in de Triple Helix. De SOK Economic Board wordt ter kennisname meegestuurd bij de uitgangspuntennotitie.

De uitgangspuntennotitie is geschreven onder leiding van de Nederlandse topexpert op het gebied van samenwerken: Maarten Hageman. Vanuit de gemeentelijke organisaties hebben de penvoerders, een

aantal intermediairs, een jurist, medewerkers van de griffie en medewerkers van het regiokantoor meegeschreven.

De gemeentesecretarissen waren als opdrachtgever nauw betrokken bij dit proces, de griffiers hebben de mogelijkheid gekregen om feedback te geven op het stuk. De notitie is hierdoor een gezamenlijk product van de regio, waardoor het stuk op draagvlak kan rekenen.

De uitgangspuntennotitie vindt aansluiting bij eerdere onderzoeksresultaten wat betreft het functioneren van de Regio Foodvalley.

In september 2019 hebben de rekenkamercommissies van Ede, Rhenen, Veenendaal en Wageningen een gezamenlijk onderzoek gedaan waarin is onderzocht of de in de GR deelnemende gemeenteraden voldoende inzicht hebben in de (voortgang van) bereikte/te bereiken maatschappelijke doelen en resultaten en de hiermee gemoeide kosten en baten van de Regio Foodvalley. Uit dit rapport bleek dat de raden beperkt inzicht hebben in de kosten/baten en resultaten van de werkprogramma's. Dit punt is ook benoemd in de Quick Scan van Hageman advies en in een Advies van Pieter Bonthuis.

Uitgangspunten 3,4 en 5 zijn opgesteld om de transparantie van de processen te optimaliseren.

De uitgangspuntennotitie geeft een beeld van de manier waarop de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley herijkt kan worden.

De uitgangspuntennotitie benoemt de volgende punten om op te nemen in de herijking van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Foodvalley: 1) opdragen, niet overdragen, 2) duidelijke afbakening, geen uitdijende regio, 3) heldere verantwoording vanuit de Economic Board Regio Foodvalley, 4) optimale transparantie in regionale financiële processen en 5) alle raadsleden tegelijk toegang tot dezelfde regionale informatie. Deze punten zijn opgesteld na kennis te hebben genomen van de voorgestelde herziening van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) en na het ontwikkelen van de gewenste Triple Helix governancestructuur in de regio.

Kanttekeningen

- De gemeentesecretarissen hebben in oktober 2019 de opdracht aangenomen van de Triple Helix om te komen tot voorstellen voor een toekomstbestendige governancestructuur. Dit proces is gestart met interviews in alle drie de kolommen en een literatuuronderzoek onder leiding van samenwerkingsexpert Maarten Hageman. In deze fase van het proces bleek dat de ideeën voor de ideale toekomstbestendige governancestructuur van de regio ver uit elkaar lagen. Alle input is gebundeld en verwerkt in dilemma's en uitgangspunten welke in alle kolommen zijn besproken. Op basis van die input zijn drie scenario's ontwikkeld en deze zijn voorgelegd in alle kolommen en bij hun achterbannen. Voor zover niet doorkruist door het COVID-19 virus zijn hierbij ook de afzonderlijke gemeenteraden geconsulteerd. Tevens hebben gesprekken plaatsgevonden met de Regiocommissie. De meerderheid koos in deze fasen voor scenario 2 of 3. Dit waren beide scenario's waarin geen bevoegdheden worden overgedragen naar de Triple Helix/Economic Board. Natuurlijk is in sommige overleggen/raadsfracties hier wel de voorkeur voor uitgesproken. Maar in de verdere uitwerking van de SOK Economic Board en de uitgangspuntennotitie is voortgeborduurd op de voorkeurskeuze van de meerderheid.
- Begin dit jaar heeft de ministerraad ingestemd met een wetswijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Het wetsvoorstel is voor advies aan de Raad van State verzonden. Het is nog niet bekend wanneer het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend. Na besluitvorming in de Tweede Kamer wordt ook nog besloten in de Eerste kamer. De doorlooptijd en de daadwerkelijke invoeringsdatum is daarom nog niet bekend. Gelet op de doorlooptijd van de besluitvorming op rijksniveau zal dit per 1 januari 2021 dan wel 1 juli 2021 zijn. Als de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Foodvalley wordt opgesteld, wordt uiteraard bekeken welke instrumenten uit de uiteindelijke wet men wil overnemen. Verwacht wordt dat de uitgangspunten dan gehandhaafd kunnen worden, maar als de wet toch anders uitpakt moet

eventueel een aantal uitgangspunten worden herzien. Alle raden worden nu in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen in te dienen. Daarna zal de nieuwe GR uitgewerkt worden en in lijn met artikel 1, lid 2 en 3 van de WGR ter vaststelling worden voorgelegd aan de raden.

Financiën

De uitgangspuntennotitie 'De rol van de gemeenteraden in governance Regio Foodvalley' heeft op dit moment geen directe financiële gevolgen. Maar het zou kunnen dat de verdere uitwerking wel kosten met zich mee gaat brengen; bijvoorbeeld in het kader van de actievere informatieverstrekking aan de gemeenteraden. Daarnaast stelt de uitgangspuntennotitie een andere indeling van de financiële stromen voor met betrekking tot de financiering van programma's en projecten. Momenteel stuurt de trekkende gemeente van een project of programma de deelnemende partners een factuur. Hierdoor ontbreekt een centraal punt waar alle stromen langs komen. Dit is tevens de kern van het kritische rapport van de samenwerkende rekenkamers van de gemeenten Ede, Rhenen, Veenendaal en Wageningen. De uitgangspuntennotitie stelt voor om dat centrale punt in te richten, dit kan via een kassiersfunctie zoals bijvoorbeeld de gemeente Ede een rol speelt voor de Regio in de Regio Deal of via het Regio Kantoor. Het sluiten van de Samenwerkingsovereenkomst Economic Board Regio Foodvalley is niet verbonden aan financiële aspecten. Het Regio Kantoor is primair gericht op het ondersteunen van de intergemeentelijke samenwerking en wordt door de deelnemende gemeenten betaald vanuit de inwonersbijdragen. Het Regio Kantoor ondersteunt de Economic Board, de taken die het Regio Kantoor gaat vervullen voor de Economic Board worden vastgelegd in een nader op te stellen Dienst Verlenings Overeenkomst. Uitgangspunt hierbij is dat de inwonersbijdragen niet omhoog gaan en budget vrijgemaakt dient te worden middels herprioritering van de Regio Begroting.

Communicatie

Via de Regio zal gecommuniceerd worden over de ondertekening van de SOK en het vaststellen van de nieuwe GR. De gemeente zal hier ook via zijn eigen kanalen aandacht aan besteden.

Vervolg

De deadline voor wensen en bedenkingen is 15 november 2020. De wensen en bedenkingen zullen verwerkt worden in de nieuwe GR die t.z.t. wordt ter vaststelling aan de raden wordt voorgelegd als de wet door de Tweede en Eerste kamer is goedgekeurd.

Bijlagen

1. Brief aan raden uitgangspuntennotitie governance
2. Uitgangspuntennotitie rol raden in governance RFV
3. AP 2a oplegger Governance RFV
4. AP 2c concept SOK Economic Board

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris, de burgemeester,

mevrouw drs. R.C.B. de Jong

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2020-055

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 1 september 2020;

b e s l u i t :

1. Geen wensen en bedenkingen naar voren te brengen met betrekking tot de Uitgangspuntennotitie “De Rol van gemeenteraden in governance regio Foodvalley”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d.15 oktober 2020,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA